

Ασκήσεις στις ανισώσεις 2ου Βαθμού

Έχουν τη μορφή $\alpha x^2 + \beta x + \gamma > 0$ ή $\alpha x^2 + \beta x + \gamma < 0$ ($\alpha \neq 0$). Υπολογίζουμε πρώτα τη Διακρίνουσα και σημειώνουμε τον συντελεστή α και το πρόσημό του. Στη συνέχεια διακρίνουμε τις περιπτώσεις:

Δ>0

Βρίσκουμε τις ρίζες x_1 και x_2 του τριωνύμου $\alpha x^2 + \beta x + \gamma$ και κάνουμε πίνακα με το πρόσημο του.

x	-∞	x_1	x_2	+∞
$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	ομόσημο του α	0	ετερόσημο του α	0 ομόσημο του α

Δ=0

x	-∞	ρ	+∞
$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	ομόσημο του α	0	ομόσημο του α

Το τριώνυμο είναι ομόσημο του α για $\rho \neq -\frac{\beta}{2\alpha}$ και μηδενίζεται για $\rho = -\frac{\beta}{2\alpha}$.

Δ<0

x	-∞	+∞
$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$		ομόσημο του α

Το τριώνυμο είναι ομόσημο του α για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Ασκήσεις και λυμένα Παραδείγματα

1. Να βρείτε το πρόσημο των τριωνύμων:

- α)** $3x^2 + 2x + 4$ **γ)** $-3x^2 + 4x - 5$ **ε)** $-x^2 + 4x - 3$
β) $4x^2 - 12x + 9$ **δ)** $x^2 - 7x + 12$ **στ)** $-x^2 + 7x - 3$

Θα λύσουμε για παράδειγμα το α.

- Καταρχήν σημειώνουμε τα α, β, γ του τριωνύμου. Εδώ έχουμε: $\alpha=3>0$, $\beta=2$, $\gamma=4$.
- Στη συνέχεια υπολογίζουμε τη διακρίνουσα του τριωνύμου: $\Delta=2^2-4\cdot3\cdot4=4-48=-44<0$. Η διακρίνουσα βγήκε αρνητική, επομένως χρησιμοποιούμε τον τρίτο πίνακα της σελίδας 1 Δηλαδή:

x	$-\infty$	$+\infty$
x^2+2x+4	+	

Δηλαδή, με βάση τον τελευταίο πίνακα, συμπεραίνουμε ότι $x^2+2x+4>0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

2. Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες η συνάρτηση: $f(x)=2x^2-5x+3$ έχει:

- α) θετικές τιμές β) αρνητικές τιμές.

Τιπόδειξη: α. Θέλουμε να βρούμε για ποιες τιμές του x, ισχύει: $2x^2-5x+3>0$ κ.λπ.

3. Να λύσετε τις ανισώσεις:

α) $-x^2-1>0$	δ) $4-x^2 \geq 0$	ζ) $3x^2-5x-2 \leq 0$	ι) $x^2+x+1>0$
β) $4x^2-9<0$	ε) $x^2-5x \leq 0$	η) $-2x^2+5x-3>0$	κ) $-3x^2+2x-1<0$
γ) $4-x^2<0$	στ) $3x^2+5>0$	θ) $4x+7x+8>0$	λ) $-x^2+x-1>0$

Θα λύσουμε για παράδειγμα το δ.

- Καταρχήν σημειώνουμε τα α, β, γ του τριωνύμου. Εδώ έχουμε: $\alpha=-1<0$, $\beta=0$, $\gamma=4$.
- Στη συνέχεια υπολογίζουμε τη διακρίνουσα του τριωνύμου: $\Delta=0^2-4\cdot(-1)\cdot4=0+16=16>0$. Η διακρίνουσα βγήκε θετική, επομένως, χρησιμοποιούμε τον πρώτο πίνακα της σελίδας 1 Βρίσκουμε τις ρίζες, $x_1=2$, $x_2=-2$ και ο πρώτος πίνακας γίνεται:

x	$-\infty$	-2	2	$+\infty$
$-x^2+4$	-	0	+	0

Δηλαδή, με βάση τον πίνακα που μόλις σχηματίσαμε, συμπεραίνουμε ότι το $-x^2+4$ γίνεται θετικό ή μηδέν για $x \in [-2, 2]$, δηλαδή, $-x^2+4 \geq 0$ για $-2 \leq x \leq 2$, με άλλα λόγια: $-x^2+4 \geq 0 \Leftrightarrow -2 \leq x \leq 2$

Παραπτούμε ότι ταυτόχρονα λύσαμε και το υποερώτημα γ. Δηλαδή με την ανάλυση τοι προσήμου του $-x^2+4$ συμπεραίνουμε ότι $-x^2+4<0$ για $x < -2$ ή $x > 2$. Με άλλη γραφή:

$$-x^2+4<0 \Leftrightarrow x < -2 \text{ ή } x > 2$$